

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра міжнародних комунікацій та цифрової дипломатії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри _____

“ _____ ” _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Електронне врядування

освітній рівень **магістр**

галузь знань **29 “Міжнародні відносини”**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність **291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії”**
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація **“Міжнародна інформація”**

освітня програма **“Інформаційний бізнес”**

Факультет міжнародних відносин

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Електронне врядування** для студентів спеціальності 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”, освітня програма: “Інформаційний бізнес”. Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2022.

Розробник:

Поліщук К.В., кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних комунікацій та цифрової дипломатії.

Робочу програмусхвалено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та цифрової дипломатії.

Протокол №1 від 29 серпня 2022 р.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів—4	Галузь знань 29. Міжнародні відносини	Нормативна
Модулів –1	Освітній рівень: <i>магістр</i>	Рік підготовки <i>1-й</i>
Змістових модулів – 2		Семестр <i>1-й</i>
Загальна кількість годин –120		Лекції <i>16 год.</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6,375	Спеціальність <i>291.Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>	Практичні <i>16 год.</i>
		Лабораторні <i>0 год.</i>
		Самостійна робота <i>88 год.</i>
		ІНДЗ: Вид контролю: <i>залік</i>

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –8:25

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає у формуванні комплексу професійної компетентності, щодо системи електронного урядування з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, задля покращення рівня і якості державних послуг громадянам і подальшого інноваційного розвитку публічної служби; ознайомлення з електронним урядуванням, основними поняттями цього курсу, нормативно-правовою базою з питань електронного урядування, сутністю, принципами, функціями, етапами впровадження та основними проблемами, пов'язаними з цим процесом

Завданням дисципліни є отримання студентами знань категорійно-понятійного апарату проблематики інформаційного суспільства та електронного урядування; загальні принципи, методи та моделі електронного урядування; класифікацію, ієрархію та систему адміністративних послуг; нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування; сутність, значення та основні етапи формування електронного уряду в Україні; основні принципи, напрями і механізми трансформації системи публічного управління в Україні у відповідності з вимогами інформаційного суспільства; організаційну систему управління впровадженням електронного урядування в Україні.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК4.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК6.** Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК7.** Здатність працювати в команді

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК2.** Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.
- СК3.** Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.
- СК4.** Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.
- СК7.** Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.
- СК8.** Здатність організувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.
- СК9.** Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Програмні результати навчання (РН):

РН1. Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН4. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.

РН6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

РН7. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН8. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.

РН9. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН11. Здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики.

РН12. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН13. Брати участь у професійні дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію,

ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

РН14. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні та нормативні аспекти е-урядування

Тема 1. Концептуальні засади електронного урядування

Електронний уряд і електронне урядування поняття і суть. Новий публічний менеджмент. Трансформація відносин у трикутнику влада-бізнес-громадяни. Електронна демократія: поняття і суть. Поняття інформаційного суспільства. Інформаційний портал, інформаційний ресурс, інформаційне середовище електронного управління, електронні адміністративні послуги, індекс готовності електронного уряду. Основні цілі, завдання електронного урядування в Україні. Принципи створення і функціонування інформаційної системи.

Тема 2. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування. Міжнародні індекси розвитку е-урядування

Основні підходи і моделі побудови електронного уряду. Базові моделі побудови електронного уряду. Архітектура електронного уряду. Портал державних послуг. Структура технологічного забезпечення Інтернет-порталу. Інфраструктура електронної ідентифікації і авторизації. Електронні ідентифікаційні карти. Електронний цифровий підпис. Електронні паспорти. Системи електронних платежів. Національні облікові системи(реєстри, кадастри).

Тема 3. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні

Нормативно-правове забезпечення впровадження електронного уряду. Основні нормативно-правові акти у сфері е-управління і інформатизації в Україні. Світова практика нормативного регулювання електронного управління. Концепції інформатизації: нормативно-правове забезпечення. Концепція розвитку інформаційного суспільства. Концепція розвитку електронного управління в Україні. Економічні аспекти впровадження і функціонування електронного уряду. Організаційні аспекти впровадження електронного управління. Кадрові аспекти впровадження і функціонування технологій електронного управління.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти е-урядування. Е-демократія

Тема 4. Інформаційна інфраструктура електронного урядування

Телекомунікаційні і інформаційно-комунікаційні системи. Основні напрями розвитку телекомунікаційних мереж. Географічні інформаційні системи (ГІС) в державному управлінні. Інтернет як основа електронного управління. Електронний документообіг як основа діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. Шерінг електронних документів. Електронний цифровий підпис, основні поняття з ним пов'язані. Національна система електронного цифрового підпису. Механізм електронного цифрового підпису. Сертифікація. Електронні довірчі послуги

Тема 5. Державна політика та державне управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування. Е-послуги. ДІЯ

Удосконалення надання адміністративних послуг в органах державної влади та органах місцевого самоврядування шляхом використання інформаційно-телекомунікаційних технологій. Формування сучасних теоретичних та практичних знань, умінь та навичок з електронного урядування, налагодження ефективних комунікацій з метою кращої підготовки до співробітництва та взаємодії в інформаційному суспільстві та суспільстві знань. Базові поняття. Нормативно-правова база з надання адміністративних послуг. Основні ознаки адміністративних послуг, принципи надання та види адміністративних послуг та їх класифікація. Критерії оцінювання якості та стандартів надання адміністративних послуг в Україні та в країнах Європейського союзу. Проблеми надання адміністративних послуг в Україні. Основні напрями з удосконалення надання електронних адміністративних послуг в Україні.

Тема 6. Е-демократія. Відкриті дані. Громадський бюджет.

Електронна демократія: поняття і суть. Поняття інформаційного суспільства. Формування сучасних теоретичних та практичних знань, умінь та навичок з електронного урядування, налагодження ефективних комунікацій з метою кращої підготовки до співробітництва та взаємодії в інформаційному суспільстві та суспільстві знань. Портали – основна інформаційно-технологічна форма організації комунікацій в електронному урядуванні. Відкриті дані: вимоги, публікація, реєстри, використання. Партисипаційні механізми е-демократія: е-голосування, е-петиції, громадський бюджет.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
<u>Теоретичні та нормативні аспекти е-урядування</u>						
Тема 1. Концептуальні засади електронного урядування	18	2	2			14
Тема 2. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування	18	2	2			14
Тема 3. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні	18	2	2			14
Разом – змістовий модуль 1	54	6	6			42
Змістовий модуль 2.						
<u>Практичні аспекти е-урядування. Е-демократія</u>						
Тема 4. Інформаційна інфраструктура електронного урядування	23	4	4			15
Тема 5. Державна політика та державне управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування	23	4	4			15
Тема 6. Е-демократія. Відкриті дані. Громадський бюджет.	20	2	2			16
Разом – змістовий модуль 2	66	10	10			46
Всього годин	120	16	16			88

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва змістового модуля	Кількість годин
1	Основні концепції побудови інформаційних систем управління	2
2	Впровадження та застосування електронного урядування в зарубіжних країнах: порівняльний аналіз	2
3	Е-урядування на рівні місцевих громад.	2
4	Е-голосування та інші електронні форми залучення громадян	2
5	Міжнародний індекс ООН з розвитку е-урядування	2
6	Відкриті дані. Форум відкритих даних.	2
7	Е-послуги в Україні. Дія.	2

8	Інтероперабельність державних реєстрів. Система Трембіта	2
	Всього аудиторних годин	16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сайтові портали органів центральної державної влади	8
2	Сайтові портали органів регіональної та місцевої державної влади	8
3	ІС «Вулик»	8
4	Міжнародні партнери України у сфері розвитку е-урядування: проекти, програми, ініціативи	8
5	Інформаційно-аналітичне забезпечення електронного урядування	8
6	Системи автоматизації діловодства органів державної влади	8
7	Електронний документообіг як елемент електронного урядування	8
8	Електронно-цифровий підпис як інструмент надання юридичної сили електронним документам	8
9	Використання електронних торгівельних майданчиків для реалізації державних та муніципальних закупівель: український та зарубіжний досвід	8
10	Захист інформації в державних та муніципальних інформаційних системах	8
11	Цифрова нерівність при впровадженні системи електронного урядування	8
	Всього	88

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль засвоєних знань та умінь студентів передбачає поточний контроль підготовки до занять, засвоєння теоретичних відомостей та виконання практичних завдань. Передбачено написання двох комплексних контрольних робіт за матеріалами змістовних модулів.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Поточне тестування та самостійна робота						Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
5	5	10	10	10	10	50	100

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка	Критерії оцінювання
E	Студент виявляє знання і розуміння основних положень теоретичного матеріалу. Дає правильні, але недостатньо осмислені відповіді. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, наводити окремі власні приклади на підтвердження власних думок
D	Студент вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом дає відповіді логічно, допускаючи при цьому неточності.
C	Студент добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує основні положення із самостійною і

	правильною аргументацією.
В	Студент має повні, глибокі знання, здатний застосовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення. Вміє аргументовано використовувати отримані знання в різних ситуаціях, самостійно знаходити інформацію, ставити і розв'язувати проблеми
А	Студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

1. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. / А. І. Семенченко та ін. Київ : 2017.
2. Доступ до інформації та електронне урядування / авт.-упоряд. М. С. Демкова, М. В. Фігель. — К.
3. Клименко, І. В. Технології електронного врядування : Навчальний посібник / І. В. Клименко, К. О. Линьов. — Київ : Вид-во ДУС, 2006. — 225 с.
4. Нестерович В. Ф. Інституційне утвердження електронних петицій в Україні у контексті зарубіжного досвіду / В. Ф. Нестерович // Віче. — 2015. — № 22. — С. 18-23.
5. Нестерович В. Ф. Вплив громадськості на прийняття нормативно-правових актів з використанням комп'ютерних мереж [Архівовано 23 січня 2022 у Wayback Machine.] / В. Ф. Нестерович // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. — 2011. — № 2. — С. 73-81.
6. Клищ Н. Н. Показатели эффективности и результативности профессиональной служебной деятельности государственных гражданских служащих // Модернизация экономики и государство : Материалы VII Междунар. науч. конф. — Государственный университет — Высшая школа экономики, 4-6 апреля 2006 г. — Режим доступа: <http://www.hse.ru/temp/2006/> [недоступне посилання з липня 2019]
7. Лопушинський. І. Електронна демократія та електронне урядування: досвід США для України [Електронний ресурс] / І. Лопушинський // Публічне управління: теорія та практика. — 2011. — № 2(6). — С. 60-68.

8. Доступ до інформації та електронне урядування / автори-упорядники: М. С. Демкова, М. В. Фігель. — К. : Факт, 2004. — 336 с.
9. Жилияев І. Б. Кризові явища в трансформаційних соціально-економічних системах
10. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні / за ред. С. В. Дзюби. — К. : Національний центр підтримки електронного урядування, 2010. — 90 с.
11. Про затвердження плану заходів з виконання завдань, передбачених Законом України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007—2015 роки»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 серп. 2007 р. № 653-р [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
12. Указ Президента України від 31.07.2000 № 928/2000 «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» [Архівовано 22 травня 2014 у Wayback Machine.]
13. Данилин А.В. Электронные государственные услуги и административные регламенты: от политической задачи к архитектуре “электронного правительства”. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 336 с. 2
1. Данилин А.В. Электронные государственные услуги и административные регламенты: от политической задачи к архитектуре “электронного правительства”. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 336 с.
2. Постанова Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади” (від 29 серпня 2002 р. № 1302, Київ).
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 №208 "Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний уряд", <http://www.e-ukraine.info/ukr/postanova.php>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 р. № 3 «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади».
5. Постанова Кабінету Міністрів України “ Про затвердження Положення про центральний засвідчувальний орган” № 1451 від 28.10.04
6. Постанова Кабінету Міністрів України “ Про затвердження Порядку акредитації центру сертифікації ключів” № 903 від 13.07.04
7. Постанова Кабінету Міністрів України “ Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу” № 680 від 26.05.2004
7. Постанова Кабінету Міністрів України “ Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності” № 1452 від 28.10.04

8. Постанова Кабінету Міністрів України “ Про затвердження Порядку обов’язкової передачі документованої інформації” № 1454 від 28.10.2004
9. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади” 1453 від 28.10.2004
10. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. В-во «Знання», 2006. – 665 с.
11. Інформатизація управління соціальними системами: Орг.-правові питання теорії та практики: Навч. посіб. / В.Д.Гавловський, Р.А.Калюжний, В.С.Цимбалюк та ін.; За заг. Ред. М.Я.Швеця, Р.А.Калюжного. – К.: МАУП, 2003. – 336 с.
14. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Дзюба С.В., Жиляєв І.Б., Полумієнко С.К., Рубан І.А., Семенченко А.І. За ред. А.І. Семенченка. – Київ, 2012.

Ресурси мережі Інтернет із законодавства України	Ресурси мережі кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом, факультет управління фінансами та бізнесу з навчальної дисципліни
1	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Президент України – www.prezident.gov.ua ▪ Верховна Рада – www.rada.gov.ua ▪ Сайт Кабінету Міністрів України - www.kmu.gov.ua – вихід на всі міністерства і відомства ▪ Міністерство праці та соціальної політики України – www.mlsp.kmu.gov.ua ▪ Пенсійний фонд України - www.pfu.gov.ua ▪ Погляд на світ (Світовий банк) – www.worldbank ▪ Еліта України - www.whoiswho.com.ua ▪ Національна б-ка ім. Вернадського – www.nbuv.gov.ua ▪ Український медіа сервер – www.vlada.kiev.ua/serj ▪ Мережа аналітичних центрів – www.intellect.org.ua ▪ Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua ▪ Міжнародний інститут порівняльного аналізу – www.icaei.kiev.ua ▪ Український незалежний центр політичних досліджень – www.ucipr.kiev.ua ▪ Український центр економічних і політичних досліджень ім. А.Разумкова – www.ucerps.com.ua ▪ Сервер Верховної Ради України: http://www.rada.gov.ua/ ▪ Міністерство фінансів України http://www.minfin.gov.ua/ ▪ Міністерство доходів і зборів України http://www.customs.gov.ua/ ▪ Державна фіскальна служба http://www.customs.gov.ua/ ▪ Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку http://www.ssmc.gov.ua/ ▪ Рахункова палата України http://www.ac-rada.gov.ua/ ▪ Ліга Бізнес Інформ: www.liga.net/ ▪ Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua ▪ Національний інститут стратегічних досліджень http://www.niss.gov.ua ▪ Сайт Національного агентства України з питань державної служби http://www.nads.gov.ua/control/uk/index ▪ Портал Центру політико-правових реформ http://www.pravo.org.ua/ ▪ Інтернет-портал для управлінців http://www.management.com.ua ▪ Адміністративно-управлінський портал http://www.aup. ▪ Бібліотека економічної та управлінської літератури. http://ek-lit.narod.ru/links.htm 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Силабус ▪ Навчальна програма з навчальної дисципліни ▪ Робоча програма з навчальної дисципліни ▪ Конспект лекцій. ▪ Методичні рекомендації з вивчення тем. ▪ Плани семінарських занять та методичні рекомендації до їх проведення ▪ Методичні рекомендації з виконання самостійної роботи (СРС) ▪ Методичні рекомендації та ІНДЗ ▪ Засоби діагностики знань студентів з навчальної дисципліни ▪ Інші

1.